

Opgeruimd Breda

evaluatie 2012 - 2013

Opgeruimd Breda, Wijkdeals voor levendige wijken

Met het coalitieakkoord is het denken over verantwoordelijkheden in de openbare ruimte verschoven. Te samen met de gemeenteraadsmotie om te bezuinigen op groen en bewoners meer aan het roer te zetten heeft dit geleid tot de systematiek van Opgeruimd Breda.

De beoogde effecten waren:

- samenhang en leefbaarheid in de buurt
- sterker verantwoordelijkheidsgevoel
- hogere tevredenheid door eigen invulling
- gemeente en bewoners krijgen beter inzicht in wat er leeft en waar de kracht van bewoners ligt

Uitgangspunten:

- stimuleren van eenvoudige werkzaamheden in de openbare ruimte
- handen uit de mouwen
- marktplein met vraag en aanbod
- maatwerk op basis van gelijkwaardigheid
- zakelijk

De feiten en cijfers worden op een rijtje gezet, de klanttevredenheid is onderzocht en er zijn gesprekken gevoerd met Uitvoering, management en de projectgroep heeft geëvalueerd. Daarnaast is er een peiling uitgegaan naar wijken en dorpsraden. Bij elkaar vormt dit de evaluatie van de effectiviteit van het instrument. Dat leidt tot een keus voor al dan niet doorzetten van Opgeruimd Breda.

Resultaten

Opgeruimd Breda kent de driedeling (overzicht aantal deals, stand per 1 juli 2013):

	Groene deals	87
	Schone deals	26
	Bijzondere deals	8

Wijkdeals totaal 133

 Opgeruimde Bredanaar 89

 Klasedeals 4

In totaal werken 2.000 mensen mee aan het programma wat meer dan 1% van de inwoners van Breda betekent. Gemiddeld zijn 8 mensen betrokken bij een wijkdeal. Er zijn nog geen deals opgezegd.

Informatie over Opgeruimd Breda is te vinden op www.opgeruimdbreda.nl. Daarin is de participatiekaart opgenomen alsook links naar Facebook en Twitter. Facebook heeft 160 volgers op de vrienden- en communitysite. Twitter kent 60 volgers.

Bekendheid Opperuimd Breda en Hart voor je Buurt

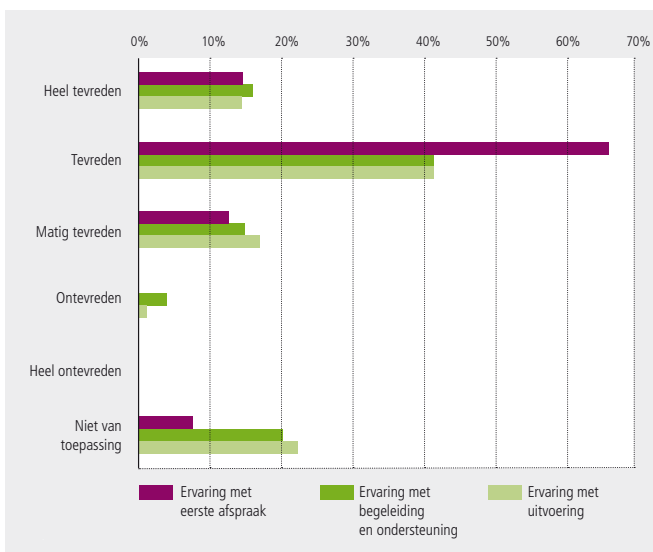
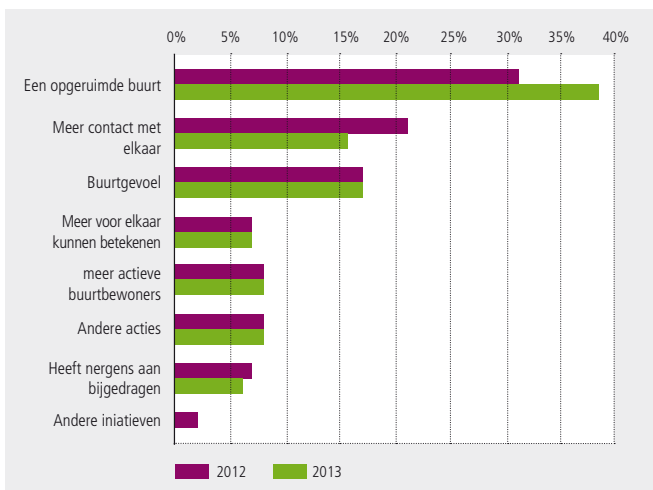
	Hart voor je Buurt 2011	Opperuimd Breda 2012
Ja	16%	15%
Min of meer	21%	26%
Nee	63%	59%
	100%	100%

De deelnemerstevredenheid

Evenals bij de vorige meting is de tevredenheid met Opperuimd Breda groot: 64% vindt het (zeer) succesvol en ruim een kwart zegt dat het redelijk succesvol is. Als succesfactor wordt genoemd:

- Alles staat er mooier, schoner, groener, netter bij
- Positieve reacties van de omwonenden
- Voorbeeldfunctie: hoe netter het is, hoe minder mensen rommel maken

Volgens de deelnemers heeft hun initiatief vooral bijgedragen aan een opgeruimde buurt. Ook het buurtgevoel en het meer contact hebben met elkaar zijn verbeterd door het initiatief.

De snoeicursus

Grote tevredenheid met initiatief

De verbeteringen die door de bewoners worden aangevraagd hebben betrekking op:

- Betere, meer en meer gerichte communicatie en informatie-vertrekking vanuit de gemeente. Gerichte informatie en tips over groenonderhoud en onderhoudswerkzaamheden aan het groen vanuit de gemeente. Helder zijn in wat nog door gemeente zelf wordt uitgevoerd
- Snellere reactie van de gemeente op verzoeken en gemaakte afspraken. Het zich houden aan de gemaakte afspraken.
- Meer deelnemers en betrokkenheid. Hierbij wordt ook een rol door de gemeente gezien o.a. door actieve promotie en informatievoorziening. Ook fysieke herkenbaarheid kan nog steeds beter.

Vanuit wijk- en dorpsraden wordt aangegeven dat de succesfactor van Opperuimd Breda het feit is dat het gaat om concrete afspraken, het uitgangspunt voor wat, hoort wat en het creëren van besef dat men zelf ook verantwoordelijk is voor onderhoud van de eigen straat en buurt. Deelnemers hebben de behoefte aan meer wijkgerichte communicatie.

Eén aanspreekpunt per wijkdeal

Samenwerking activeringsbureaus

Met 't IJ (Stichting Maatschappelijke Opvang), Werk aan de wijk en Bureau Halt zijn werkafspraken gemaakt. De coördinatie van de werkzaamheden is hierdoor gestroomlijnd en kan in relatie worden gebracht met particuliere initiatieven.

Interviews

De projectgroep Opperuimd Breda heeft teruggekeken, verder is gesproken met de afdeling Uitvoering en het (groen)management. Uit de interviews komt het volgende beeld naar voren. Opperuimd Breda kent een opzet die past bij de tijd, de politieke opdracht en de beleving van bewoners. De deelnemersaantallen en tevredenheid zijn daarin veelzeggend, want de betekenis van een boek wordt niet bepaald door de schrijver maar door de lezers. Bezuinigingen in het groen zijn vliegwielen geweest voor Opperuimd Breda. Andersom is het ook zo dat de bezuiniging beter gemanaged kon worden door de keuze die voorgelegd kon worden. Het programma zelf is geen middel om te bezuinigen, het verbeteren leefbaarheid en eigen keuzes daarin staan voorop.

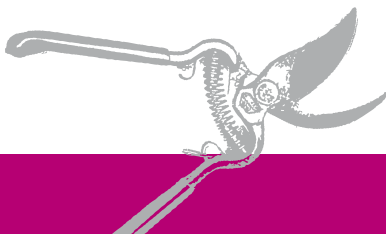
Succesfactoren zijn:

- Aantal deals en deelnemers
- Bij zwerfvuil is kwaliteitsniveau omlaag gegaan, nu plus door de bewoners
- Overeenkomsten bieden duidelijkheid over wie doet wat en wanneer
- Er ontstaat een steeds duidelijkere relatie en overlap met andere ontwikkelingen zoals stadslandbouw en parken
- Concrete zaken en situatie als uitgangspunt
- Presentatie en vormgeving zijn stijlvol uitgewerkt
- Van meedenken naar meedoen
- Organisatorisch wordt de slanke organisatie als positief benoemd en de schakelrol van wijkbeheerders met als centrale punt de medewerker bewonersinitiatieven

Aandachtspunten:

- Opperuimd Breda moet niet worden gezien als de oplossing voor alle problemen, houdt het scherp anders verliest het mogelijk zijn kracht.
- Kracht van Opperuimd Breda behouden door te blijven innoveren op basis van de initiatieven en de verplechting met andere platforms.
- Het is nog broos en moet definitieve plek nog veroveren, zowel financieel als communicatief.
- Bezorgdheid voor als deelnemers in de toekomst afhaken.

Communicatie

- Reportage Opperuimd Breda RTV Wallonie
- Meerdere presentaties voor gemeenten zoals tour D'Openbare Ruimte Planterra, Stadspoor.
- Artikel in blad Gemeente Schoon, vermelding Volkskrant
- 15 en 16 maart snoeicursus met en bij tuincentrum
- Bedankbrief aan alle deelnemers in december 2012
- Info-graphic

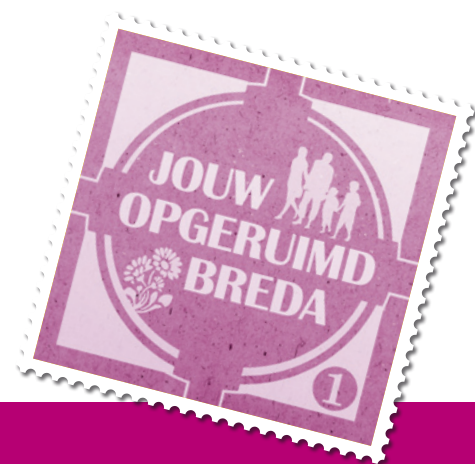
Financieel

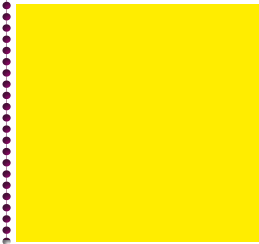
In totaal kost Opperuimd Breda € 200.000 per jaar, de kosten zijn in de eerste twee jaar grotendeels opgevangen door een resterende subsidie.

• Wijkdeals (tegenprestatie) en inrichtingswensen	€ 100.000
• Organisatie en communicatie	€ 30.000
• Natuur en Milieu-educatie	€ 20.000
• Activeringsbureaus	€ 50.000

Het zegel staat voor:

- Waardevol
- Bonus voor de buurt
- Elkaar weten te vinden

Conclusies en aanbevelingen

Gesteld kan worden dat in Breda een succesvolle nieuwe manier is gevonden om verantwoordelijkheden in de openbare ruimte te delen. Opgeruimd Breda zorgt voor een flexibele manier van werken waarin samenwerkend een deal gesloten kan worden als beide partijen het zien zitten. Het is een krachtig instrument omdat het stuurt op de motivatie van bewoners. Het is een manier om de zelf gewenste plus in de omgeving op te pakken. In het begin werden de Wijkdeals gemaakt voor het behoud van groen, nu gaat het over in Wijkdeals gericht op de eigen invulling. Van zoutdeals tot parkdeals, van blokhagen tot schoonmaakacties.

Eigen invulling

Buurtbewoners zoeken elkaar op

Dat leidt tot de volgende aanbevelingen:

Voortzetting van Opgeruimd Breda op de laagdrempelige wijze zoals het de afgelopen jaren is uitgewerkt met aandacht voor:

- verruiming van Opgeruimd Breda zoeken voor meer sociaal ingegeven projecten
- het logo van Hart voor je Buurt vervangen door Wijkdeals (zie bekendheid met Opgeruimd Breda in Omnibusenquête)
- communicatief gezien blijven inzetten op sociale media en de netwerkgerichte benadering om meerwaarde te krijgen
- ondersteuning geven aan de projecten in de stad en wellicht nog belangrijker het klein mogen blijven van de bewonersinitiatieven